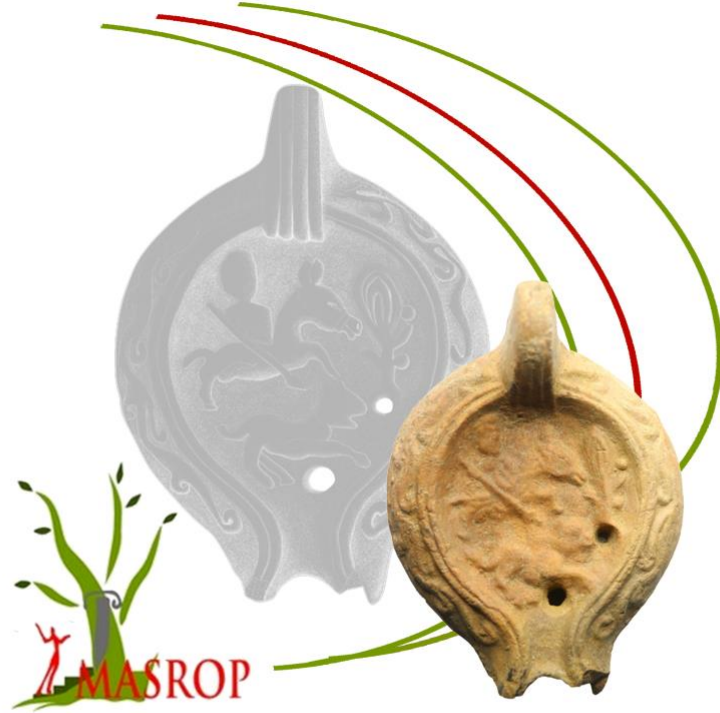

MASROP E-Dergi

Mimarlar Arkeologlar Sanat Tarihçileri Restoratörler Ortak Platformu E-Dergisi

MASROP E-Dergi
Cilt 17.1
Nisan 2023

© MASROP E-Dergi, 2023

Mimarlar Arkeologlar Sanat Tarihçileri Restoratörler Ortak Platformu E-Dergisi
MASROP E-Dergi

E-Journal Common Platform of Architects, Archaeologists, Art Historians and Conservator-Restorers

MASROP E Dergi Ulusal Hakemli bir elektronik dergidir

MASROP E Dergi is a National Refereed Journal

Türkçe olarak yılda 2 sayı (Nisan ve Kasım) yayınlanır
Published in Turkish annually in two issues (April and November)

Elektronik Site Sorumlusu / Web and Graphic Design
Selçuk Öztürk

E-Dergi Tasarım / E-Journal Design
Öğr. Gör. (MA) Ceren Baykan (TÜ); Prof. Dr. Daniş Baykan (TÜ)

Posta Adresi / Address
Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı, I.
Bina, Kat 1, oda nu.: 106, Klasik Arkeoloji Laboratuvarı, Güllapoğlu Yerleşkesi
22030, Merkez / Edirne

Telefon / Phone
0-284-235 95 27 Dâhili: 1202

E-posta Adresi / E-mail
masrop.e.dergi@gmail.com

İnternet Adresi / Web Address
<http://www.masrop.org>
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/masrop>

ISSN: 1307-4008

Ön Kapak Tasarım
Ceren Baykan (TÜ)

Kapak Fotoğrafi
Dergimizin bu sayısındaki TEKOCAK, M. - SAHAR, İ., “Anemurium 2018-2021 Yılı Kazılarında Bulunan Bir Grup Pişmiş Toprak Kandil” makalesinin Resim 3a görseli kullanılarak tasarlanmıştır.

Cilt 17 Sayı 7 NİSAN 2023

Yayımlanan makalelerin yayın hakkı saklıdır. MASROP E-Dergi’de yer alan makaleler (tekil veya toplu şekilde) basılı olarak çoğaltılamaz veya yayımlandığı sitelerden indirilerek, ticari veya başka bir amaçla dijital platformlarda paylaşamaz. **Yayın etiği açısından yazarların (indirdiği pdf dosyayı doğrudan yüklemesi değil),** personel sayfalarında ve *academia.edu* ve *researchgate.net* gibi açık akademik veri tabanlarında **makalesinin yayımlandığı sayfanın uzantısını yüklenerek dosya ulaşımı vermesi uygundur.** Bilimsel yayınlarda kaynak gösterilerek alıntı halinde kısmi kullanımlar mümkün olmakla birlikte görsellerinin başka yayında kullanımı makale yazarının, görsel sahibinin özel iznine bağlıdır. Makalelerin yazın ve görsel içeriğinin etik ve yasal sorumluluğu yazar(lar)ına aittir. MASROP E-Dergi makalelerinin görselleri aksi belirtilmediği ve kaynak gösterilmediği sürece makalenin yazarına aittir.

© MASROP E-Dergi, 2023

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Daniş Baykan (TÜ) *Baş Editör*

Doç. Dr. Ergün Karaca (TÜ) *Editör*

Ceren Baykan (TÜ) *Yayın Editörü*

Uğur Alanyurt (MSGSÜ) *Yardımcı Yayın Editörü*

Onursal Yayın Kurulu / Honorary Editorial Board

Oktay Ekinci Onursal Başkan / *Honorary Chief Editor (Vefat 2013)*

Prof. Dr. Belkıs Dinçol (İÜ emekli)

Prof. Dr. Turan Efe (Şeyh Edebali Ü emekli)

Prof. Dr. Mehmet Özdoğan (İÜ emekli)

Prof. Dr. Nuran Şahin (Ege Ü emekli)

Prof. Dr. Elif Tül Tulunay (İÜ emekli)

Dr. Işık Şahin (TÜ emekli)

Dr. Aksel Tibet (İFEA İstanbul / Vefat 2019)

Alan Editörleri / Field Editors

Prof. Dr. Daniş Baykan (TÜ) - *Antik Çağ Arkeolojisi Alan Editörü*

Prof. Dr. Ayla Sevim Erol (Ankara Ü) - *Antropoloji Alan Editörü*

Prof. Dr. Gülgün Yılmaz (TÜ) - *Sanat Tarihi Alan Editörü*

Doç. Dr. Atilla Batmaz (Ege Ü) - *Önasya Arkeolojisi Alan Editörü*

Doç. Dr. Aliye Erol Özdzibay (İÜ) *Nüvizmatik Alan Editörü*

Doç. Dr. Emma Louise Baysal (Ankara Ü) - *İngilizce Dil Editörü*

Doç. Dr. Nil Orbeyi (MSGSÜ) - *Mimarlık Alan Editörü*

Doç. Dr. Hasan Peker (İÜ) - *Hittoloji Alan Editörü*

Doç. Dr. Fatma Banu Uçar Çakan (İÜ) - *Koruma Onarım Alan Editörü*

Dr. Alper Yener Yavuz (Mehmet Akif Ersoy Ü) - *Paleoantropoloji Alan Editörü*

Dergimiz *Academic Search Complete, EBSCO, Academic Journal Index, WorldCat* ve *ASOS* gibi alan indekslerinde taranan “Alan İndeksleri Tarfından Taranan Hakemli Dergi” konumundadır ve Dergipark (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/masrop>) ve ana siteden (<http://masrop.org/>) eş zamanlı yayımlanmaktadır.

Hakem Danışma Kurulu / Advisory Board

Unvan ve soyadı alfabetik / Title and surname alphabetic

Prof. Dr. Sennur Akansel (TÜ) Prof. Dr. Serdar Aybek (Celal Bayar Ü)
Prof. Dr. Daniş Baykan Prof. Dr. Asnu Bilban Yalçın (İÜ)
Prof. Dr. Demet Binan (MSGSÜ) Prof. Dr. Özlem Çevik (TÜ)
Prof. Dr. Sedef Çokay Kepçe (İÜ) Prof. Dr. Serra Durugönül (Mersin Ü)
Prof. Dr. Ayla Sevim Erol (Ankara Ü) Prof. Dr. Bekir Eskici (Gazi Ü)
Prof. Dr. Timur Gültekin (Ankara Ü) Prof. Dr. Gül Gürtekin Demir (Ege Ü)
Prof. Dr. Gül Işın (Akdeniz Ü) Prof. Dr. Kaan İren (Muğla Sıtkı Koçman Ü)
Prof. Dr. Necmi Karul (İÜ) Prof. Dr. Zeynep Koçel Erdem (MSGSÜ)
Prof. Dr. Gülriz Kozbe (Batman Ü) Prof. Dr. Sevgi Lökçe (Atılım Ü)
Prof. Dr. M. Sacit Pekak (Hacettepe Ü) Prof. Dr. Gürcan Polat (Ege Ü)
Prof. Dr. Hamdi Şahin (İÜ) Prof. Dr. Gülsün Umurtak (İÜ)
Prof. Dr. Ahmet Yaraş (TÜ) Prof. Dr. Gülgün Yılmaz (TÜ)

Doç. Dr. Selim Ferruh Adalı (Ankara Sosyal Bilimler Ü) Doç. Dr. N. Çiçek Akçıl Harmankaya (İÜ)
Doç. Dr. Çiler Altınbilek Algül (İÜ) Doç. Dr. Atilla Batmaz (Ege Ü)
Doç. Dr. Emma Louise Baysal (Ankara Ü) Doç. Dr. Adnan Baysal (Ankara Ü)
Doç. Dr. Yener Bektaş (Ahi Evran Ü) Doç. Dr. Başak Boz (TÜ)
Doç. Dr. Arzu Demirel (Mehmet Akif Ersoy Ü) Doç. Dr. Yeşim Doğan (Ankara Ü)
Doç. Dr. Emre Erdan (AMÜ) Doç. Dr. Cevdet Merih Ereğ (Gazi Ü)
Doç. Dr. Kenan Eren (MSGSÜ) Doç. Dr. Melda Ermiş (İÜ)
Doç. Dr. Aliye Erol Özdzızbay (İÜ) Doç. Dr. Lale Doğer (Ege Ü)
Doç. Dr. Bülent Genç (Mardin Artuklu Ü) Doç. Dr. İlkan Hasdağlı (TÜ)
Doç. Dr. Gökhan Kağmıcı (Katip Çelebi Ü) Doç. Dr. Hatice Kalkan (Tekirdağ N. Kemal Ü)
Doç. Dr. Semiha Kartal (TÜ) Doç. Dr. Erkan Konyar (İÜ)
Doç. Dr. Hüseyin Köker (Süleyman Demirel Ü) Doç. Dr. Dinçer Savaş Lenger (Akdeniz Ü)
Doç. Dr. Nil Orbeyi (MSGSÜ) Doç. Dr. Aşkım Özdzızbay (İÜ)
Doç. Dr. Hüseyin Sami Öztürk (Marmara Ü) Doç. Dr. Hasan Peker (İÜ)
Doç. Dr. Müjde Peker (İÜ) Doç. Dr. Deniz Sarı (Bilecik Şeyh Edebali Ü)
Doç. Dr. Nazire Papatya Seçkin (MSGSÜ) Doç. Dr. Ayça Tiryaki (İÜ)
Doç. Dr. Özgür Turak (İÜ) Doç. Dr. Murat Türkteki (Şeyh Edebali Ü)
Doç. Dr. Fatma Banu Uçar Çakan (İÜ) Doç. Dr. Özgü Çömezoğlu Uzbek (İÜ)
Doç. Dr. Derya Yalçıklı (Çanakkale 18 Mart Ü) Doç. Dr. Nalan Damla Yılmaz Usta (S. Demirel Ü)
Doç. Dr. Aslıhan Yurtsever Beyazıt (İÜ)

Dr. Ahmet İhsan Aytek (Mehmet Akif Ersoy Ü)
Dr. Baki Demirtaş (TÜ)
Dr. Burcu Kırmızı (Yıldız Teknik Ü)
Dr. Serdar Mayda (Ege Ü)
Dr. Hüseyin Murat Özgen (MSGSÜ)
Dr. Veysel Tolun (ÇOMÜ)
Dr. Fuat Yılmaz (TÜ)

Dr. Mustafa Bilgin (Afyon Kocatepe Ü)
Dr. Öznur Gülhan (Ankara Ü)
Dr. Ergün Karaca
Dr. Alptekin Oransay (Anadolu Ü)
Dr. Feyzullah Şahin (İzmir Demokrasi Ü)
Dr. Alper Yener Yavuz (Mehmet Akif Ersoy Ü)
Dr. S. Melike Zeren Hasdağlı (TÜ)

Cilt 17 Sayı 1 Nisan 2023 Hakemleri

Prof. Dr. Serdar AYBEK (DEÜ)
Doç. Dr. Elçin DOĞAN GÜRBÜZER (EÜ)
Doç. Dr. Müjde PEKER (İÜ)

Prof. Dr. Murat FIRAT (SDÜ)
Doç. Dr. Eda GÜNGÖR ALPER (DEÜ)
Dr. Ömer Can YILDIRIM (ÇOMÜ)

İçindekiler

MASROP E-Dergi Künye	ii
MASROP E-Dergi Yayın Kurulu / <i>Editorial Board</i>	iii
MASROP E-Dergi Hakem Danışma Kurulu / <i>Advisory Board</i>	iv
İçindekiler	v
Editörden	vi
Araştırma Makalesi	
Mehmet TEKOCAK, İpek SAHAR	1-19
<i>Anemurium 2018-2021 Yılı Kazılarında Bulunan Bir Grup Pişmiş Toprak Kandil A Group of Terracotta Lamps found during the 2018-2021 Excavations at Anemurium</i>	
Kitap / Yayın Tanıtımı	
Halil ÖZKAN	20-21
<i>Kitap Tanıtımı; Paul Stephenson, Yeni Roma Doğu'daki Roma İmparatorluğu (395-700), Çev. B. Bayram, Kronik, İstanbul, 2023, + 525 sayfa + 30 Figür, 30 Levha, 14 Harita, Karton kapak, ISBN: 9786256989245</i>	

Editörden

Dergimizin 2023 Nisan sayısında biri araştıma makalesi, diğeri kitap tanıtımı olmak üzere iki makale okuyucularımıza sunulmuştur. “Anemurium 2018-2021 Yılı Kazılarında Bulunan Bir Grup Pişmiş Toprak Kandil” adlı araştıma makalesinde Dağlık Kilikya’nın önemli liman kentlerinden biri olan Anemurium’un Merkez Hamamı, KüçükHamam ve Nekropol Kilisesi kazılarında bulunan ve MS 4. yüzyıl ile MS 7. yüzyıla tarihlenen kandiller ele alınmıştır. 2023 Nisan sayısının işleyişine ve sürecine katkı sağlayan yazarlarımız ve hakemlerimizte teşekkür ederiz.

Edirne, Nisan 2023

Özkan, Halil,

Kitap Tanıtımı; “Paul Stephenson, Yeni Roma Doğu’daki Roma İmparatorluğu (395-700), Çev. B. Bayram, Kronik, İstanbul, 2023, + 525 sayfa + 30 Figür, 30 Levha, 14 Harita, Karton kapak, ISBN: 9786256989245”, *MASROP E-Dergi* 17.1, 2023, 20-21.

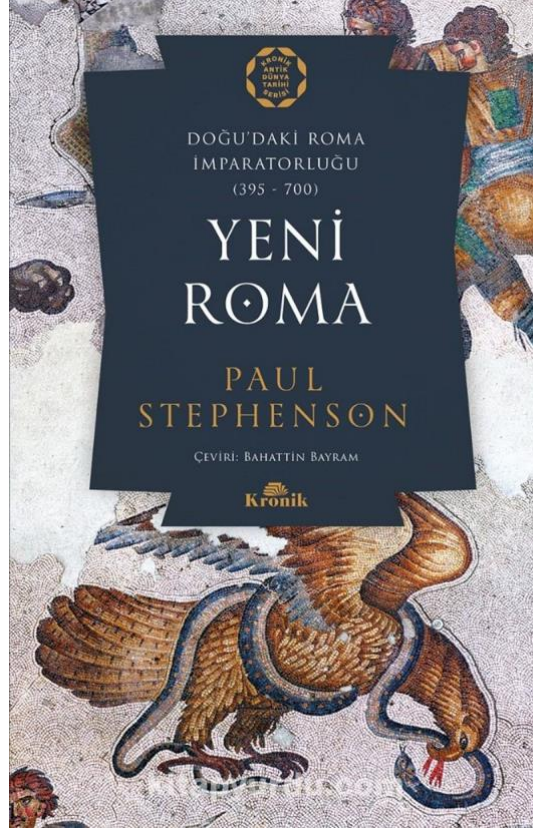

Kitap / Yayın Tanıtımı

ISSN: 1307-4008

Paul Stephenson, Yeni Roma Doğu’daki Roma İmparatorluğu (395-700), Çev. B. Bayram, Kronik, İstanbul, 2023, + 525 sayfa + 30 Figür, 30 Levha, 14 Harita, Karton kapak, ISBN: 9786256989245

Halil ÖZKAN*

Paul Stephenson tarafından İngilizce olarak yazılan ve Bahattin Bayram tarafından Türkçeye çevrilen kitap, İçindekiler (5), Teşekkür (7), Yeni Roma'nın Türkçe Baskısına Önsöz (9), Peter Brow'nın Yeni Roma Değerlendirmesi (11), Çevirmenin Notu (15), Görseller Listesi (17), Giriş (41) ve devamında Geç Roma İmparatorluğu'nda Hayat (47), Güç ve Siyaset (205) ile Antikitenin Sonu (389) başlıklarını içeren üç ana bölümden oluşmaktadır. Kitap Kaynakça (491), Dizin (493) bölümleri ile sonlanmaktadır.

Giriş bölümünde (41-45) yazar üç ana başlık hakkında bilgi vermektedir. Geç Roma İmparatorluğu'nda Hayat başlıklı Bölüm I'de “Kurşun Çağ” Sonunda Hayat, Aile ve İnanç, Şehirlerden Müteşekkil Bir İmparatorluk, Kültür, İletişim, Ticaret ve Konstantinopolis, Yeni Roma başlıklarında beş alt bölüm vardır. I “Kurşun Çağ” sonunda Hayat (49-81) Mediolanum'da sekizgen bir anıt mezar (maosoleum) inşa edilmiş olup I. Valentinianus'un oğulları Gratianus ve II. Valentinianus'un röliklerine ev sahipliği yapmaktadır. Geç Antik Küçük Buz Çağı adlandırılan dönemden bahsetmektedir. Metalürji ve Erken Antroposen, Yeni

* Uzm. Arkeolog, Niğde, halilozkan051@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-8223-2988.

Roma Metalürjisi, Sağlık ve Beslenme Düzeni, Büyü ve Tıp konuları başlıklar halinde bahsedilmiştir. II. Aile ve İnanç alt başlığında ise, konusunda Aile, sosyal ilişkiler ve toprak, Refah, İnanç ve toplum, Keşişler ve Hadımlar detaylı bir şekilde ele alınmıştır. III. alt başlık da Şehirlerden Müteşekkil Bir İmparatorluk konusuna yer veren yazar; Şehri tanımlamak, Antakya, İskenderiye, Şehir ve İmparatorluk, Yerel Elitlerin Refahı ve Teşhiri, Oyunlar ve Taraftarlar adlı konular değinilmiştir. IV. Kültür, İletişim ve Ticaret alt başlık altında ise; Yazınsal Kültür ve Eğitim, İletişim, Ticaret adlı başlıklar hakkında bilgi verilmiştir. V. Alt başlık altında Konstantinopolis, Yeni Roma hakkında Yeni Roma'da Devlet Yönetimi, Yeni Bir Roma İnşa Etmek, İmparatorluk Şehri, Yeni Roma'daki İmparatorun İmajı konular vurgulanmıştır.

Bölüm II ise Güç ve Siyaset Başlığında alt başlıklar olarak (205), VI Theodosiuslar Çağı, 395-451 ile başlar. *İmparatorluğun Taksimatı, Arcadius, II. Theodosius ve İmparatorluğun Birliği* konularının değinildiği başlıklardan oluşur. Bölümün diğer bir ana başlığı durumundaki VII. Askerler ve Siviller, 451-527 (251) alt başlık da ise *Markianos ve Leon, Zenon (ve Basiliskos), Anastasius, Ioustinos* başlıkları altında bilgiler verilmiştir. VIII. Ioustinianos Çağı, 527-602 (287) alt başlığı altında *Ioustinianos'un Saltanatı, İlk Dönem 541'e kadar, Ioustinainos'un Saltanatı, İkinci Dönem 541'den Sonra, II. Ioustinos ve Tiberios II. Konstantinos, Maurikios* konularına ele alınmıştır. IX. *Herakleitoslar, 602-700 Yılı Dolayları* (341) alt başlığında ise *Phokas, Herakleios, III. Konstantinos, II. Herakleios ve II. Konstans, IV. Konstantinos ve II. Ioustinianos, Leontios ve III. Tihérios (Apsimar)* konularına değinilmiştir.

Antikitenin Sonu başlıklı III. Bölüm'de (389) üç alt başlık bulunur. Bölüm X. *Antik Uygarlığın Sonu* alt başlığıyla başlar. Bölüm *Şehir Hayatının Dönüşümü, Küçük Asya ve Anadolu, Balkanlar ve Yunanistan, İtalya, Akdeniz Adaları ve Kuzey Afrika, Dönüştürülmüş Bir Çevre* konuları açıklanmıştır. XI Mahşer ve Antikitenin Sonu alt başlığında ise *Volkanlar, İklimi Etkileyen Fiziksel Faktörler Süreci, Veba ve Depremler, Polis'ten Medine'ye, Mahşer* konularına yer verilmiştir. XII Yeni Roma İmparatorları alt bölümünde ise *İmparatorluk Yönetimi ve Seremoni, İmparator ve Tebaa, Statue habit'in Sonu, Yer ile Gök Arasında, Haçı Fethetmek, Yeni Davud* konuları ele alınmıştır.

Kitap, Kaynakça (491) bölümünde Kısaltmalar, İngilizce çevirisinde kullanılan kaynaklara yer verilmiştir. Dizin (493) ile sonlanmıştır. Kitap aynı zamanda Figür, Levha ve Haritalarla desteklenmiştir.

Sonuç olarak, Paul Stephenson'un kapsamlı kaynaklardan yararlanarak çok detaylı kaleme aldığı *Yeni Roma Doğu'daki Roma İmparatorluğu (395-700)* kitabı Bahattin Bayram tarafından oldukça akıcı bir dille Türkçeye çevrilmiştir. Bu eser aynı zamanda 2022 yılının en iyi tarih kitapları arasına giren Kronik Antik Dünya Tarihi Serisi'nin yeni kitabı olarak bilim dünyasına sunulmuştur.